

Sivistystoimi 2022

Polvijärven kunnan sivistystoimeen kuuluvat varhaiskasvatus ja lastenhoidon tuet, esi- ja perusopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta, lukiokoulutus sekä vapaa-aikapalvelut, johon sisältyvät nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut. Ostopalveluna toteutetaan kirjastopalvelut sekä vapaan sivistystyön palvelut.

Sivistystoimen tavoitteena on tarjota laadukkaita peruspalveluita, jotka ovat tärkeitä arjen tukirakenteita kunnan lapsiperheille ja nuorille. Tavoitteena on tarjota käyttäjäystävällisiä palveluita ja aktivoida kuntalaisia liikuntaharrastusten pariin sekä mahdollistaa myös kulttuurielämyksiä kuntalaisille. Sivistystoimen palveluilla lisätään kaikkien eri ikäryhmien mahdollisuuksia osallistuvaan ja hyvinvointia lisäävään elämäntapaan.

Vastuualue	Talousarvio 2022	Toteuma 2022	Jäljellä varauksesta	Ta %
Koulutoimi/hallinto	155 220	167 231	-12 011	107,7
Peruskoulut	4 176 598	4 404 218	-227 620	105,4
Lukio	451 744	358 138	93 606	79,3
Varhaiskasvatus	2 137 202	2 100 753	36 449	98,3
Kansalaisopisto	50 078	55 221	-5 143	110,3
Kirjasto	175 547	185 945	-10 398	105,9
Vapaa-aika	275 873	271 303	4 570	98,3
Nettomenot yhteensä	7 422 262	7 542 809	-120 547	101,6

Vuonna 2022 suurimmat kulujen ylitykset ovat olleet seuraavat:

- sivistystoimen hallinnossa ylitykset kokouspalkkioissa (2600€), vakinaisten palkkoissa (5113€), terveyspalveluissa (11122€) ja muissa kuluissa (7790€)
- perusopetuksen henkilöstömenot 52 468€ (SKY-hankkeen kulut irrotettu)
- perusopetuksen asiakaspalvelujen ostot muilta kunnilta/kuntayhtymältä: sairaalaopetus, vaativa erityinen tuki ja lasten sijaishoitoon liittyvät koulumenot 10 108€
- perusopetuksen koulukyydit 98 082€
- perusopetuksen majoitus- ja ravitsemuspalvelut 22 740€
- varhaiskasvatus majoitus- ja ravitsemuspalvelut 24 744€
- koko sivistystoimen jaksotetut palkat ja palkkiot 27 193€

Sivistyslautakunta toteaa sivistystoimen taloudesta vuodelta 2022 seuraavaa:

Kokonaisuudessaan taloudessa on onnistuttu hyvin; 7,5 miljoonan euron budjetin ylittyminen 120 547 eurolla on siedettävä ylitys, kun otetaan huomioon, että kulukehityksessä on ollut yllättäviä menoja kuten 9,7%:n kuljetuskustannusten nousu perusopetuksessa kesken vuoden, ateriakustannusten nousu varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, kunta-alan ennakoitua suuremmat palkankorotukset koko toimialalla.

Lukion ylijäämästä iso osa on ESR-hankkeen Lukiosta työelämän tuuliin jälkikäteen tilitettyjä kuluja.

Varhaiskasvatuksessa on onnistuttu erinomaisesti talouden hallinnassa, vaikka samat haasteet kustannusten nousussa ovat myös varhaiskasvatuksessa kuin muilla toimialoilla.

Henkilöstömenoja varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ovat palkankorotusten lisäksi kasvattaneet jatkuvat sijaisjärjestelyt. Kalenterivuonna 2022 Polvijärven koulun kirkonkylän yksikössä 1-6-luokilla oli 15 päivää, jolloin ei tarvittu sijaisjärjestelyitä, koulupäiviä yhteensä oli 189. Vuosiluokilla 7-9 vastaavia päiviä vuonna 2022 oli 30, tosin useana päivänä tarvittiin useita sijaisia.

Koulutoimi / hallinto

Vuoden 2022 talousarviossa sivistystoimen hallinnolle on asetettu seuraavat tavoitteet:

- Varmistetaan kunnallista päätöksentekoa tukeva säännöllinen johtoryhmä- ja lautakuntatyöskentely kehittämällä valmisteluprosesseja.
- Sivistystoimen hallintoa hoidetaan taloudellisesti, tehokkaasti ja avoimesti eri tulosyksiköiden toimintaa tasapuolisesti tukien.
- Tunnistetaan varhaiskasvatuksen, oppilaitoshallinnon ja muihin hallintojärjestelmiin liittyvät riskit ja prosessien kehittämisen kohteet.

Sivistystoimen koulutoimisto ja koulun kanslia ovat keskittyneet hallinto- ja toimistotyöhön ja pyrkineet siten tukemaan kaikkia sivistystoimen toimialoja sekä vastaamaan kokonaisuudessaan sivistystoimen hallinnosta. Syksyllä 2022 varhaiskasvatukseen saatiin työllisyysrahoilla oma palvelusihteeri, jonka työpanos on merkittävästi helpottanut varhaiskasvatuksen toimistotöitä. Koulutoimen hallinnon toimistosihteeri on edelleen huolehtinut varhaiskasvatuksen tietovarantoon VARDA:aan liittyvistä toiminnoista sekä perehtynyt varhaiskasvatuksen hallinnon ohjelman Daisyn muuttuviin toimintoihin. Laskutukseen liittyvät prosessit ovat myös toimistosihteerin vastuulla. Koulutoimen hallintosihteeri vastaa koulun tilastointiin liittyvästä materiaalista, hankkeisiin liittyvistä toimistotöistä sekä koko sivistystoimen hallintoon liittyvästä valmistelu- ja kirjaamistyöstä. Sivistystoimen toimialavastuuta hoitaa perusopetuksen ja lukion rehtori 30% työaikaosuudella. Hallinnon kehittäminen on väistämättä kärsinyt niukasta työaikapanoksesta. Viimeinen tavoitekohta riskien tunnistamisesta ja prosessien selkiyttämisestä on jäänyt toteutumatta vuonna 2022.

Hankkeiden valmistelutyössä on onnistuttu hyvin myös vuonna 2022: perusopetuksen tasa-arvohanke 81 000 euroa, varhaiskasvatuksen tasa-arvohanke 91 200 euroa. Liikkuva opiskelu yläkouluikäisille 8 500 euroa, Koronan jälkihoito 52 000 euroa sekä yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen 52 009 euroa. Polvijärven lukio on mukana Outokummun kaupungin hallinnoimassa lukiokoulutuksen kehittämishankkeessa.

Perusopetus

Vuoden 2022 talousarviossa keskeisiä tavoitteita perusopetuksessa

- Päivitetään tasa-arvosuunnitelma, kiusaamisen vastaiseen toimintaan liittyvä ohjeistus sekä oppilashuollon ohjaussuunnitelma. Kaikki suunnitelmat pyritään jalkauttamaan käytäntöön ja osallistamaan suunnitteluun myös oppilaat.
- Yhtenäiskoulun yksiköiden yhteisen toiminnan kehittäminen hyödyntämällä uutta tiimirakennetta.
- Panostetaan toiminnallisten, liikunnallisten työtapojen kehittämiseen ja monipuolistetaan pedagogiikkaa kaikilla luokka-asteilla.

Tasa-arvosuunnitelman päivittämisessä päädyttiin tekemään yhteistyötä Joensuun seudun yhteistyökuntien kanssa. Seudullinen koordinaattori valmistaa tasa-arvokyselyt alkuvuodesta 2023, joten suunnitelmaa päästään päivittämään varsinaisesti vasta tasa-arvokyselyiden jälkeen. Suunnitelman päivittämisessä hyödynnetään myös hyvinvointiprofiilin tuloksia, joka toteutettiin loppuvuodesta 2022. Tasa-arvosuunnitelman työstäminen aloitettiin kuitenkin jo syksyllä 2022 Setan pitämän tasa-arvokoulutuksen myötä. Kiusaamisen vastaiseen toimintaan liittyvä ohjeistus päivitettiin osana SKY-hankkeen toimintaa ja henkilöstö on perehdytetty uudistetun ohjeistuksen käyttöön. Oppilashuollon ohjaussuunnitelma on päätetty jakaa kolmeen eri osioon Polvijärven kunnassa. Jaon tarkoituksena on selkiyttää suunnitelmia ja suunnitelmien työstäminen on aloitettu. Ohjaussuunnitelma on tarkoitettu jakaa kuntakohtaiseen oppilashuoltosuunnitelmaan, opinto-ohjauksen ohjaussuunnitelmaan ja kolmiportaisen tuen ohjeistukseen. Kuntakohtaisen opiskeluhuoltosuunnitelman laatiminen lykkääntyi hyvinvointialueiden muodostamisen vuoksi vuodelle 2023. Seudullista oppilaanohjauksen ohjaussuunnitelmaa valmisteltiin syksyllä, joten varsinaisesti kuntakohtaisia suunnitelmia päästään tekemään vasta keväällä 2023. Kolmiportaisen tuen ohjeistusta on pidetty ajan tasalla ja päivitetty tukea tuen järjestäjille -koulutuksen myötä jo vuonna 2021. Kolmiportaisen tuen ohjeistusta joudutaan päivittämään todennäköisesti lisää lähivuosina tulevien lakimuutosten myötä. Kaikki Polvijärven koulun oppilaat pääsivät osallistumaan Polvijärven kunnan hyvinvointistrategian päivittämiseen omissa erillisissä pajoissa. Oppilailta tuli hyviä ja realistisia ideoita kehittämistoimista ja monia toimenpiteitä on saatu myös alulle sekä koulun että vapaa-ajan toiminnoissa.

Polvijärven koulussa 2022-2023 lukuvuonna toimii tiimirakenne, jossa yhteistyötä tehdään kaikkien yhtenäiskoulun yksiköiden välillä. Kehittämistiimeinä toimivat: ICT-tiimi, juhlatiimi, kansainvälisyystiimi, kestävä kehitys ja luontokasvatus -tiimi, oppilaiden osallisuus ja hyvinvointi -tiimi, tyhy-tiimi. Lukuvuonna 2021-2022 kehittämistiimien lisäksi toimivat luokilla 1-6 luokka-astetiimit ja luokilla 7-9 aineryhmätiimit. Lukuvuodelle 2022-2023 päädyttiin kuitenkin kehittämistiimien lisäksi siihen, että luokka-astetiimit toimivat kaikilla luokka-asteilla 1-9 ja erillisistä aineryhmätiimeistä luovutaan.

Lukuvuonna 2021-2022 lanseeratut hyvinvointipäivät laajenivat lukuvuodelle 2022-2023 henkilöstön pyynnöstä hyvinvointiviikoiksi, jotta viikkojen suunnittelussa resurssit jakaantuvat tasaisemmin usealle päivälle. Hyvinvointiviikkoja on järjestetty syksyllä 2022 kolme. Viikkojen teemoina olivat mielenterveys, ennaltaehkäisevä päihdetyö ja liikunta ja ryhmäytyminen. Liikunnan lisäämiseksi koulupäivään haettiin ja saatiin AVI:n Liikkuva opiskelu avustusta.

Syksyllä 2022 henkilöstöä koulutettiin myös Mieli ry:n järjestämän koulutuksen myötä, jonka sisältöjä voi hyödyntää esimerkiksi ryhmäyttämisessä tai osana toiminnallisia oppitunteja. Tasa-arvokasvatuksen vahvistamiseksi koko koulun henkilökunnalle järjestettiin SETA:n koulutus, jossa teeman erityisesti sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvat nuoret ja koulun toimintakulttuuri.

Syksyn 2022 osalta myös SKY-hankkeen näkyminen toi koulun arkeen täysipäiväisen kouluvalmentajan, jonka läsnäolo varsinkin vuosiluokilla 5-9 on ollut tärkeä osa arjen sujuvuutta ja oppilaiden kouluun kiinnittymistä. SKY-hanke on ollut merkittävä osa sitouttava kouluyhteistyötä ja sen myötä on toteutettu myös #koulussa -läsnäolomalli, oppilaan poissaolojen seuraamisesta ja niihin puuttumisesta.

SKY-hankkeen lisäksi Polvijärven koulu on ollut mukana Fiksu mopoilu -hankkeessa, jonka tavoitteena on ollut mm. mopoilun turvallisuuden lisääminen. Lisäksi koulupäivien yhteydessä on toteutettu Suomen mallin mukaista Mie harrastan 2 -hanketta, jonka tavoitteena on ollut lisätä kerhotoimintaa peruskouluikäisillä nuorilla.

Polvijärven koulun henkilökunnan kyselyn mukaan vuonna 2022 on ollut haasteita siinä, että hyvinvointisuunnitelmaan liittyviä teemaviikkoja ja muita tapahtumia on ollut paljon ja välillä tiheällä aikataululla, osa kokee tämän opettajan työn lisäkuormaksi. Henkilökunta toivoo, että panostettaisiin henkilökunnan jaksamiseen ja hyvinvointiin. Toisaalta osa henkilökunnasta toivoo, että opettajilla olisi enemmän vastuuta toteuttaa suunniteltuja painopistealueita. Kehitettävää on myös vanhentuneiden laitteiden uusimisessa, koskee sekä tietokoneita että tablet-

laitteita. Henkilökunnan mukaan vuonna 2022 on onnistuttu resurssien jakamisessa sopivat ryhmäkoot, ammattitaitoinen erityisopettajien määrä, jakotunnit sekä ohjaajien hyvä työpanos ovat tukeneet koulun arkea. Henkilökunta on arvostanut myös sitä, että on palattu normaaliin koronapandemian jälkeen: tapahtumat, juhlat ja yhteiset kokoontumiset koetaan tärkeiksi. Henkilökunta arvostaa myös kerhojen toteumista, SKY-hankkeen läsnäolomallia.

Hyvinvointiprofiilin tulokset 5-9-luokilla joulukuu 2022

7-9 lk:

Koulun olosuhteet: Koko maan vastauksiin verraten keskimäärin paremmat vastaukset. Valtaosalla menee hyvin, vastauksissa on keskitytty haasteisiin. Luokkien kalustuksessa tuolien kuntoon pitäisi kiinnittää huomiota (vaatteet menevät rikki), koulutyö tuntuu liian kiireiseltä, kirja-aineiden päivät haastavia ja väsyttäviä (enemmän tasapainoa lukujärjestykseen), säännöt koetaan järkevänä, mutta sääntöjen rikkomisen käsittely koetaan epäoikeudenmukaisena (kurinpitopolkuun jalkauttamista tarvitaan lisää huoltajien ja oppilaiden kanssa). Yläkoululaisista 17% kokee, että eivät saa tarvittaessa kuraattoripalveluita.

Sosiaaliset suhteet: Koko maan tuloksiin verraten varsin samanlaiset, 8 lk osalta on kuohuntaa sosiaalisissa suhteissa koulun arjessa, 7 lk:lla on oman ryhmän ryhmäytyminen onnistunut hyvin. 7% oppilasta kokee, että ei ole yhtään kaveria. 13% kokee, että heitä ei hyväksytä sellaisena kuin he ovat (erityisesti 8 lk), edelleen parannettavaa oppilaiden ja opettajien välisissä suhteissa.

Itsensä toteuttamisen mahdollisuudet koulussa: pääasiassa koko maan vastauksiin verraten paremmat. Huomattava enemmistö oppilaista kokee, että heidän ideansa ovat muuttaneet asioita koulussa (tämä näkyy positiivisena viime vuoteen nähden, tässä on onnistuttu). 13% kokee, että heillä ei ole ihmisenä merkitystä. 51% kokee, että opettajat odottavat liikaa ja 18% kokee, että opettajat odottavat liian vähän (opettajat eivät eriytä), 8% kokee, että ei pysty suoriutumaan koulutehtävistä. Yläkoulussa koetaan, että saadaan tukea hyvin, mutta kannustusta toivotaan. 45% kokee, ettei koulussamme ole mieluisia harrastuksia/kerhoja. Kerhojen järjestämiseen on pyritty vastaamaan niin koulun omilla kerhoilla, että Mie harrastan -hankkeen mukaisilla (Suomen malli) kerhoilla, mutta haasteena on, että kerhoihin ei sitoudu tai osallistu oppilaita. Myös kerho-ohjaajien rekrytoinnissa on ollut haasteita.

Terveystila: koetaan keskimääräistä huonompina vrt. koko maa. 39% kärsii päänsärystä usein, 38% kärsii niska- tai hartiakivuista, 45% kertoo olevansa jännittynyt tai hermostunut samoin ärtynyt ja kiukkuinen, 32% alakuloinen, väsyneitä kokee olevansa 71%, 58% kokee kouluasioiden aiheuttavan heille paineita (avoimissa vastauksissa viiltelyä, liikuntakokeiden paineet).

Vahvuudet ja voimavarat: lähellä maan keskiarvoa. Kaveri- ja tunnetaitojen puute näkyy vastauksissa, 39% kokee, ettei koulutehtävien tekeminen ole kivaa, 29% ilmoittaa, ettei ole aikuista jolle puhua.

Digitaalinen maailma: 17% kokee, että heitä kiusataan netissä, 25% on sitä mieltä, että opettajat olettavat heidän digitaitojensa olevan paremmat kuin ovat (perusta puuttuu).

5-6 lk KK ja SOT samassa

Koulun olosuhteet: Koulun olosuhteisiin tyytyväisiä, Kirkonkylällä toive sukupuolettomista vessoista, vessojen siisteys kaiken kaikkiaan puhututti. 20% kokee koulutyön liian kiireiseksi, säännöt järkevät ja niiden rikkomisen käsittely oikeudenmukaista.

Sosiaaliset suhteet: vähän maan tason alapuolella. 13% kokee, etteivät viihdy luokassa yhdessä, oppilaat eivät koe kiusaamista koulussa, mutta somessa 12% (mediataitojen opetusta lisättävä!). 7% kokee, että ei ole kaveria (huolena, tuleeko tästä jatkumo yläkouluun?), 8% kokee, että ei tule hyväksytyksi omana itsenään. Suhteet opettajiin koetaan keskimääräistä huonompina (näkyä hajontaa), parasta koulussa kaverit ja välitunnit.

Itsensä toteuttamisen mahdollisuudet koulussa pitkälti maan keskiarvoa, 12% kokee, ettei heidän mielipidettä oteta huomioon koulussa, 19% kokee, ettei oppilaiden esittämät ideat ole muuttaneet mitään koulussa (miten saadaan lisättyä osallisuutta koulutyössä alakoulun puolella?), 40% kokee, että opettajat odottavat liikaa. Itsetuntemuksen ja

minäpystyvyyden vahvistamista tarvitaan lisää. Melkein 10% kokee, ettei saa tukea oppimiseen, kokemukset eriyttämisestä on alle maan keskiarvon. 19% sanoo, ettei saa kiitosta koulutyöstä. Melkein puolet, on sitä mieltä, että ei ole kiinnostavia kerhoja.

Terveyden tila: maan keskiarvoa huonompi kokemus. 10% ei koe terveyttä hyväksi, 30% niska- hartia tai pääkipua, 30% kokee olevansa jännittynyt, hermostunut, ärtynyt tai kiukkuinen, 23% kokee alakuloa, väsymystä kokee 60%. Pelot: yli 30% kokee kouluasioiden aiheuttavan paineita.

Vahvuudet ja voimavarat, vähän maan keskiarvon alla. Kaveritaidot ja tunnetaidot koetaan heikoiksi, näyttää siltä, että oppilailta puuttuu ilon ja palautumisen keinoja.

Digitaalinen maailma: 13% ei tiedä miten toimia, jos kohtaa netissä häirintää tai ahdistelua, 20% ei osaa rajata somea tai nettiä, 13% kertoo, ettei huoltajat tiedä mihin nuori käyttää somea. Nuoret ei tiedä kenelle puhua, jos someasiat ahdistavat.

Pohdinta: nuokkarilla pienempiä pelottaa isommat oppilaat, päihteiden käyttö kiinnostaa ja pohdituttaa (kasvatusta tämän asian tiimoilta toivotaan), ohjaajille kiitosta, SOT 6 lk erottuu erityisen isona huolena kyselyssä (siirtymä 7 lk jännittää).

Lukio

Vuoden 2022 kehittämiskohteena olivat

- LOPS 2021 uuden opetussuunnitelman jalkauttaminen ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden kanssa. Järjestyssääntöjen ja tasa-arvosuunnitelman päivittäminen opiskelijat vahvasti osallistaen.
- Laadukkaiden ja opiskelijan osaamistasoa vastaavien YO-tulosten saavuttaminen.
- Liikkuvan opiskelukulttuurin kehittäminen.

Ensimmäisen ja syksyllä myös toisen vuosikurssin opiskelijat ovat opiskelleet LOPS 2021 mukaan. Joissakin aineissa opetussuunnitelman tuomat muutokset ovat olleet isoja. Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoille lukiossa opiskelu on maksutonta: kaikki oppimateriaalit kustantaa lukio. Tämä on osaltaan lisännyt sähköisten materiaalien käyttöä.

Järjestyssäännöt päivitettiin syksyllä 2022 vastaamaan lukiolain tuomia muutoksia. Samassa yhteydessä laadittiin myös lukion kurinpitosuunnitelma siltä varalta, että joskus kurinpitokeinoja tarvittaisiin. Tasa-arvoa ja moninaisuutta edistävissä käytännön toiminnoissa on hieman edistetty erityisesti nuorisovaltuuston panostuksella. Kouluterveyskyselyn tulokset lukion osalta ovat monelta osin hyvin myönteisiä.

Kevään 2022 ylioppilastutkintotulokset vertailu Polvijärven lukio ja koko Suomi

Aine	Polvijärven lukio Tutkinto valmis	Valtakunta Tutkinto valmis	Pohjois-Karjala
Äidinkieli	5,1	4,0	4,0
Ruotsi B	4,5	4,0	4,1
Biologia			
Englanti A	5,4	4,1	3,9
Fysiikka	6,33	4,6	4,6
Maantiede	2	3,85	3,5
Kemia	5,25	4,7	4,8
MAA	5,14	4,58	4,3
MAB	3,75	3,77	3,8
Psykologia	4,33	4,0	3,7
Saksa lyhyt	5,50	4,62	4,0
Terveystieto	4,0	3,61	3,6
UE	3,0	4,2	4,2

Kevään 2022 valmistuneet ylioppilaat kirjoittivat jälleen kerran Pohjois-Karjalan parhaimman tuloksen. Yhdentoista ylioppilaan ja muutaman korottajan joukko kirjoitti yhteensä 8 laudaturia ja 20 eximiaa. Yhdeksässä aineessa paremmin kuin Suomen lukioissa keskimäärin (vihreä väri). Tämä kertoo faktaa siitä, että Polvijärven lukiossa todella saa hyvät eväät jatko-opintoja ajatellen. Ylioppilaskirjoitusten tuloksilla on merkittävä rooli korkea-asteen opintoihin pääsyssä: useampi kevään ylioppilas tiesi jo lakkiaispäivänään korkea-asteen opiskelupaikan.

Liikkuvan opiskelukulttuurin kehittäminen:

Tavoitteessa ollaan edistytty hieman: opettajat ovat lisänneet liikunnallista katkosta oppitunneille. Moni opettaja hyödyntää Break Pro tauko-ohjelmaa oppitunneilla. Monet opiskelijat ovat itse hyvin aktiivisia liikunnan suhteen. Esimerkiksi ylioppilaat hyödynsivät saatettuja vessataukoja myös tauottavaan liikuntaan.

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2022 olivat:

- Varhaiskasvatuksessa olevien lasten varhaisen tuen, motoristen taitojen sekä kielellisten valmiuksien vahvistaminen varhaiskasvatuksen omalla tasa-arvo-hankkeella.
- Panostetaan oppimisen tuen keinojen kehittämiseen varhaiskasvatuksessa, tähän saadaan tukea myös seudullisesta hankkeesta.
- Varhaiskasvatuksen oman toiminnan arviointimenetelmien kehittäminen.

Arviointi: Tasa-arvo-hankkeen avulla saimme palkattua yhden varhaiskasvatuksen erityisopettajan, jonka työpanostuksella olemme pystyneet vahvistamaan varhaisen tuen menetelmiä. Lisäksi resursseja on ollut vahvemmin käytettävissä kielellisten valmiuksien vahvistamiseen. Varhaiskasvatuksen erityisopettajat ovat ohjanneet muun muassa hoiva- ja vuorovaikutusleikki ja kieppu-ryhmiä. Menetelmiä on juurrutettu varhaiskasvatusryhmiin ja toimintoja osaa ohjata jatkossa myös varhaiskasvatuksen opettajat. Varhaiskasvatuksen erityisopettajat ovat omalla työpanoksellaan tukeneet varhaiskasvatuksen tiimejä lasten tuen havaitsemisessa varhaisessa vaiheessa. He ovat perehdyttäneet myös varhaiskasvatuslain tukeen liittyviin muutoksiin. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työpanosta oli vapautettu lasten motoristen taitojen suunnitelmallisen tukemisen kehittämiseen. Liikuntasuunnitelman laatiminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen olivat keskiössä.

Seudullisen yhteistyön muotoja olivat muun muassa yhteiset koulutukset, pedagogiset kahvilat sekä yhteisten linjausten laatiminen hallinnon tasolla. Inklusiivista toimintakulttuuria kehitettiin yhdessä. Keväällä 2022 koko varhaiskasvatuksen henkilöstö koulutettiin Miniverso-menetelmän käyttöön.

Arviointia on toteutettu varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa monella eri tasolla. Arviointiin on osallistettu lapset ja huoltajat muun muassa webropol-kyselyillä ja vasu- ja oppimiskeskustelujen yhteydessä. On kokeiltu erilaisia itsearviointimenetelmiä hankkeiden myötä.

Varhaiskasvatuksen toimintavuosi 2022 lukuina

Ryhmät on muodostettu varhaiskasvatuslain suhdelukua noudattaen. Suhdeluku alle 3-vuotiailla 1:4 ja yli 3-vuotiailla 1:7. Erityisen tuen lapset on huomioitulisäkertoimella.

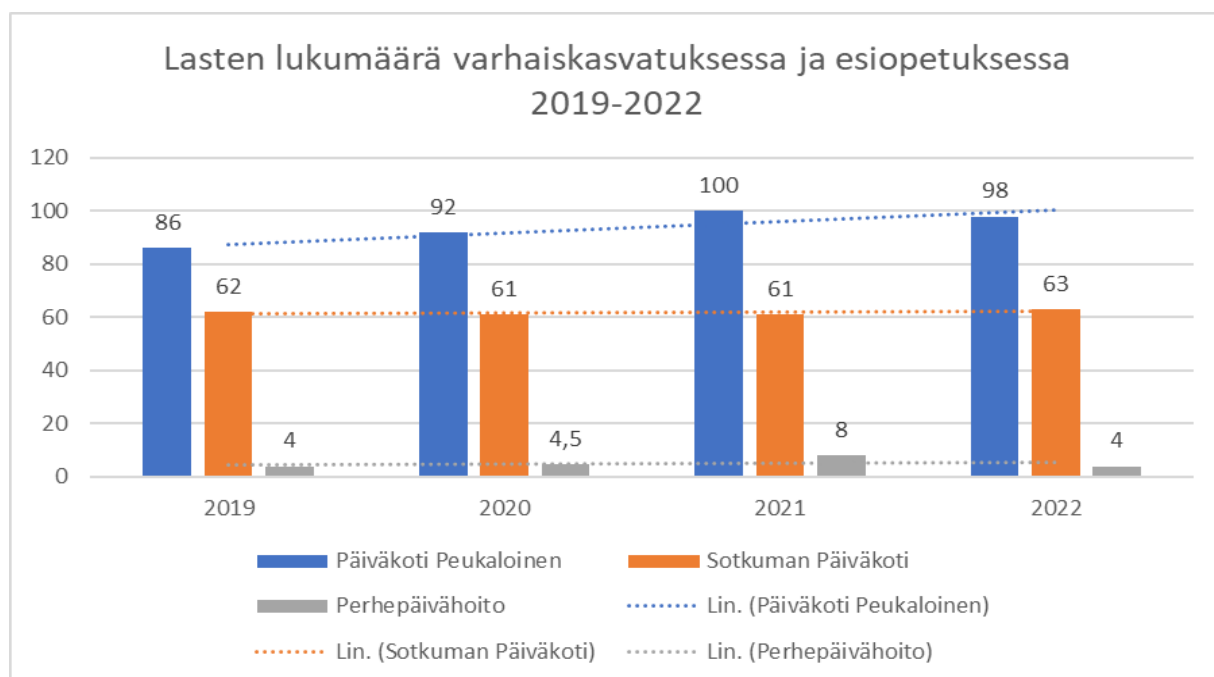
Vaka-paikka 31.12.2022	Lapsia	Henkilöstö (kasvatusvast.+avustaja)	Täyttöaste
Peukalainen			
Peikkoset	16	3+1	90%
Menninkäiset	18	3	96%
Maahiset	17	4	90%
Lilliputit	11	3+1	92%
Esiopetus 1	11	2+1	61%
Esiopetus 2	19	3	99%
Sotkuman pvk			
Esikot	11	4	88%
Metsätähdet	11	2	57%
*Esiopetus	14	2	67%
Orvokit	10	3+1	65%
Unikot	16	3+1	76%
Perhepäivähoito	4	1	100%
Resurssi+veot		3	
Koko VAKA		36+5	81,75%

Tulossa olevien lasten määrä 31.12.2022

Sotkuman päiväkoti:
alle 3-vuotiaat 4 kpl,
yli 3-vuotiaat 1 kpl,
esiopetus 1 kpl

Päiväkoti
Peukalainen: alle 3-
vuotiaat 1 kpl

Lasten määrän kehitys varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston kevätlukukausi vuonna 2022 aloitettiin pandemian edellyttämien rajoitusten johdosta etäopetuksessa. Helmikuun alusta rajoitusten päätyttyä pystyimme kuitenkin aloittamaan lähiopetuksen, jonka kautta opiskelijoita ilmoittautui kurseille mukavasti. Myös kesäkausi pystyttiin toteuttamaan ilman rajoituksia ja yhteensä 109 kurssille osallistui 1237 opiskelijaa. Kesäkauden tarjonta muotoiltiin kesäkurssitoivekyselyn pohjalta. Polvijärvellä kesäkurssia toteutui 4 kpl.

Lukuvuosi 2022-2023 päästiin aloittamaan lähiopetuksessa huomioiden viranomaisten turvallisuus- ja hygieniaohteistukset. Asiakastoiveiden perusteella tarjottiin myös etäopetusta eri ainealueilla, joita Polvijärvellä käynnistyi vuoden 2022 aikana 10 kurssia. Kansalaisopisto järjesti peruskurssitarjonnan ohella vuoden 2022 aikana yhteensä 47 kpl kaikille avoimia ja ilmaisia yleisluentoja, jotka toteutettiin joko lähi-, hybridi- tai etäluentona. Jo useamman vuoden toimineen maahanmuuttajien lukuopetuksen lisäksi syyslukukauden aikana on opisto järjestänyt Outokummussa, yhteistyössä Outokummun kaupungin kanssa, suomen kielen opetusta ukrainalaisille kahdessa ryhmässä, joissa on ollut yhteensä 24 opiskelijaa.

Vuoden 2022 aikana Joensuun seudun kansalaisopistossa opiskeli 19 304 opiskelijaa (14 331 v. 2021) ja tunteja toteutui 38 265 tuntia (29 524 v. 2021). Opiskelijoita palasi opintojen pariin huomattava määrä, mutta vielä ei kuitenkaan ole tavoitettu pandemiaa edeltävää tasoa.

Kansalaisopisto kysyy kurssitoiveita ja asiakaspalautteita jokaisen lukukauden suunnittelun pohjaksi. Opetustarjontaa kehitetään jatkuvasti opiskelijapalautteiden ja kurssitoiveiden perusteella peruskurssitarjonnan ylläpidon sekä muun kehittämistyön ohella. Asiakaspalautteisiin saatiin noin 1900 vastausta, joiden mukaan kansalaisopiston opetustoimintaan oltiin tyytyväisiä (ka. 4,6, arviointi 1-5). Kevätkauden 2023 suunnittelua varten kansalaisopisto pyysi kaikille avoimella kyselylomakkeella opiskelijoiden kurssitoiveita, johon vastauksia tuli 260 kpl ja joiden pohjalta kurssitarjontaa edelleen kehitetään vuoden 2023 aikana vastaten alueelliseen ja paikallisiin sivistys- ja harrastustarpeisiin.

Kansalaisopisto osallistui vuoden aikana myös useisiin erilaisiin tapahtumiin ja järjesti maksuttomia kokeilukertoja opetuskauden alussa. Polvijärvellä maksuttomia kokeilukertoja järjestettiin 5 kpl eri sisältöisiin tunteihin osallistumisen matalan kynnyksen mahdollistamiseksi ja toimintaan tutustumiseksi.

Kirjasto

Vuosi 2022 oli kirjastojen osalta vielä kaksijakoinen: kevätpuolella painottui pandemiaan liittyvä asioinnin ja tapahtumatoiminnan vähäisyys, syyspuolella tapahtumatoiminta normalisoitui ja asiointi lisääntyi lähes pandemiaa edeltävälle tasolle. Lainaaminen oli koko vuoden jo lähes normaalilla tasolla ja verkkopalveluita käytettiin huomattavasti normaalivuotta enemmän. Polvijärven kirjastolla käynnit pysyivät samalla tasolla kuin vuonna 2022. Sen sijaan lainoissa oli havaittavissa hienoista laskua vuoteen 2021– tosin vuosi 2021 olikin Polvijärvellä huippuvuosi lainamäärissä. Polvijärvellä tapahtumamäärä on pysynyt suunnilleen samana viimeiset vuodet (n.18-20 kpl/vuosi), samoin kuin käyttäjäkoulutukset. Uusia tapahtumia on kokeiltu Polvijärvellä ja osa vanhoista todettu toimiviksi konsepteiksi mm. novellikoukku. Myös satutunnit palasivat pitkän tauon jälkeen ja ne on otettu asiakkaiden suunnalta innostuneesti vastaan.

Karsikon kirjaston uudet tilat valmistuivat syksyllä ja kirjasto avattiin lokakuussa. Karsikon kirjastosta tuli uusien tilojen myötä myös omatoimikirjasto. Liperin kirjastoonkin saatiin omatoimimahdollisuus. Hammaslahden kirjaston hankesuunnittelu eteni ja Rantakylän kirjaston osalta päästiin kalustesuunnitteluvaiheeseen. Pääkirjaston musiikkiosastolla otettiin käyttöön palvelutarjontaa monipuolistava äänitysstudio.

Kesäkuussa kirjastojärjestelmään tehtiin suuri päivitys, mikä aiheutti kaksi ylimääräistä kirjastojen kiinniolo päivää. Jatkossa järjestelmää päivitetään vuosittain, mikä aiheuttanee 1-2 kiinniolo päivää.

Vaara-kirjastot valmisteli vuoden aikana koko henkilökunnan voimin ja alueellisen kehittämistehtävän tukemana yhteistä toimintasuunnitelmaa vuosille 2023-26. Työ saatiin valmiiksi vuoden lopulla.

Hanketyönä kehitettiin ja otettiin käyttöön Vaara-kirjastojen yhteinen perusopetusikäisten tiedonhaun opetuksen malli. Tiedonhaku liitettiin osaksi perusopetukselle tarjottavia sisältöjä ja kokonaisuudesta muodostui Vaara-kirjastojen kirjastopolku perusopetukselle.

Hanketyönä aloitettiin myös Itä-Suomen laajuista kirjastojen ammattikoulu yhteistyökartoitusta sekä Vaara-kirjastojen mediakasvatussisältöjen suunnittelua toisen asteen opiskelijoille ja aikuisille.

Vapaa-aika-, liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelut

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2022 olivat:

- Suunnitella ja organisoida kuntalaisille eri kohderyhmät huomioiden ja heitä kuunnellen terveyttä ja hyvinvointia edistäviä vapaa-ajanpalveluja liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoiminnassa.
- Jatketaan Voimaa vanhuuteen -hankkeesta jääneitä hyviä käytänteitä ja kehitetään niitä innovatiivisesti edelleen ottaen huomioon ikääntyvien kuntalaisten tarpeet.
- Ollaan aktiivisesti mukana sekä Pokalin ja P-K:n kuntien yhteisessä LIITTOON -hankkeessa mahdollistaen siten liikkuminen myös nuorille. Lisäksi seudullisessa lasten kulttuurivirran toiminnan kautta tarjotaan kulttuurielämyksiä lapsille tavoitteellisesti.

Liikuntapalvelut

Liikuntalain mukaisesti kunnan tulee edistää kuntalaisten mahdollisuuksia liikunnan harjoittamiseen. Liikuntapalvelut ovat luoneet edellytykset kuntalaisten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja terveyden ylläpitämiseen pohjautuen toimintansa laajaan hyvinvointikertomukseen, kuntastrategiaan ja vuoden 2022 talousarvion tavoitteisiin.

Sekä ulko- että sisäliikuntatilojen maksuttomuus on mahdollistanut tasa-arvoisen liikunnan harrastamisen eri ikäluokissa ja väestöryhmissä ja järjestö- ja seuratoiminnassa.

a) Lapset ja nuoret

Tärkeimpinä painopistealueina ovat olleet ennen kaikkea lasten ja nuorten liikunnan edistäminen ja lisääminen matalan kynnyksen periaatetta noudattaen. Liikuntapalveluissa huomioidaan matalan kynnyksen liikuntaryhmät liikuntasalivuorojen jaossa, ja iloksemme olemme huomanneet perheliikuntasalivuorojen lisääntymisen. Kesäisin järjestettävillä uimakouluilla olemme huomioineet lasten uimataidon tärkeyden ja sen ylläpitämisen.

Polvijärven kunta on ollut nyt viimeistä vuotta Liitton -hankkeessa, jonka tavoitteena oli löytää pysyviä ratkaisuja ja toimintatapoja liikkumattomuuden ehkäisyyn ja sitä kautta nuorten osallisuuden sekä aktiivisuuden lisääntymiseen. Hanketta on toteutettu viiden kunnan (Joensuu, Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi) alueella yhteistyössä kuntien ja Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian kanssa. Hanke päättyi vuoden 2022 loppuun. Hankkeen kohderyhmänä ovat olleet 15–29-vuotiaat liikkumattomat ja vähän liikkuvat nuoret. Heille on tarjottu yksilöllistä ohjausta oman terveytensä ja hyvinvointinsa edistämiseksi. Lisäksi he voineet halutessaan osallistua ryhmäliikuntoihin, lajikokeiluihin ja vertaisohjaajakoulutukseen. Esimerkkinä yhteistyössä järjestetty laskettelureissu Mustavaaralle. Lajikokeilujen ja ryhmäliikuntatuntien järjestämisessä on kuunneltu nuorten omia toiveita. Toisena kohderyhmänä ovat olleet nuorten kanssa työskentelevät aikuiset. Hankkeen kautta he ovat saaneet uusia työkaluja ja ideoita nuorten motivoimiseen ja innostamiseen hyvinvoinnin näkökulmasta. Heille on tarjottu erilaisia koulutuksia, sekä mahdollisuus henkilökohtaiseen hyvinvointianalyyysiin ja kehonkoostumusmittaukseen. Kaikki toiminta sekä nuorille että heidän kanssaan työskenteleville aikuisille on ollut maksutonta.

b) Työikäiset

Työikäisten työ- ja toimintakyvyn säilyttävän liikunnan suunnittelu ja terveyttä edistävän liikunnan lisääminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Aktiivisia toimijoita ovat olleet Joensuun seudun kansalaisopisto ja Polvijärven Vauhti.

Liikuntaneuvontaa työikäisille tarjoaa Siun soten työterveyshuolto ja diabeteshoitaja.

Laji	Määrä	Osallistujat	Järjestävä taho
Kuntojumppa	1krt/vko	20-25	Vauhti
Rapajumppa	1krt/vko	10-15	Vauhti
Circuit	2krt/vko	10-15	Vauhti ja Joensuun seudun kansalaisopisto
Shindo	1krt/vko	5-10	Vauhti
Kehonhuolto	1krt/vko	10	Vauhti
Strong nation ja tehotanssi	1krt/vko	10	Vauhti

Lentopallo- sulkapallovuoroja, perhevuo-rot, salibandyvuorot	useita vuoroja/vko	vaihtelee vuorottain	urheiluseurat, perheet, sählärit, äijäsähly, palolaitos, PoPS
--	--------------------	----------------------	---

c) Ikäihmiset

Olemme vaikuttaneet ikäihmisten aktiiviseen arkeen jatkamalla hyviä ja monipuolisia Voimaa vanhuuteen -hankkeen käytänteitä. Vanhus- ja vammaisneuvosto on järjestänyt paljon erilaisia kulttuuriliikunta tapahtumia yhteistyössä laajan verkostoyhteistyöryhmän kanssa.

Olemme suunnitelleet kuntalaisten kanssa yhdessä Ikäinstituutin järjestämässä Liikuntaraadissa mielekästä liikunnallista tekemistä ikäihmisten arkeen matalalla kynnyksellä. Yksi tärkeimmistä ohjenuorista toimintoja suunniteltaessa on ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitäminen ja sen säilyttäminen.

Laji	Määrä	Osallistujat	Järjestävätaho
Tuolijumppat ➤ Vapari 2kpl ➤ Ruvaspirtti ➤ Koivikon Pirtti ➤ Tervakankaankoulu	5kpl/1krt/vko	60-90 yhteensä	Vapaa-aikapalvelut, Pokali, vertaisohjaajat, Koivikon Pirtti, Kyläyhdistykset
Saanko luvan -lavatanssi	1krt/1vko	30-40	vertaisohjattu
Boccia	2 ryhmää/2krt/vko	20-30	eläkeläisjärjestöt
Seniori kuntosali/Vapari	1krt/vko	16 on maksimimäärä	Joensuun seudun kansalaisopisto

Etäjumppakokeilut

Aloitimme etäjumppakokeilut Ruvaslahdella. Vertaisohjattu tuolijumppa lähetettiin Ruvaspirtiltä neljään talouteen. Vertaisohjaaja Anita Tanskasen avustamana löysimme etäjumppakokeiluun osallistuvat taloudet. Etäjumppa kokeilutalouksilla olivat käytössä vanhus- ja vammaisneuvoston ostamat ipadit, joiden välityksellä jumppat lähetettiin Ruvaslahden neljään talouteen.

Etäjumppakokeilusta olemme saaneet positiivista palautetta. Tämä mahdollistaa jumppaan osallistumisen niille henkilöille, jotka eivät pääse osallistumaan Kirkonkylällä pidettäviin jumpparyhmiin esimerkiksi kyyti-ongelmien vuoksi. Etäjumppatoimintaa jatketaan ja kehitetään edelleen.

Ikäihmisille järjestetyt tapahtumat

Tapahtuma	Osallistujat	Järjestävä taho
Liikkuva Minä-opintopiirin yhteistapaaminen, Kallionimen kota	20	Joensuun seudun kansalaisopisto, vapaa-aikapalvelut
Rantakalapäivä > Vie vanhus ulos kampanja aloitus, Kallionimen kota	120	Vanhus- ja vammaisneuvosto
Liikuntaraati	30	Ikäinstituutti, voimaa vanhuuteen-hanke
Vanhusviikko 2.-9.10.		Verkostoyhteistyökumppanit
Retki Areenalle terveystapaamisille	40	Vanhus- ja vammaisneuvosto
Valtakunnallinen ikäihmisten ulkoilupäivä/retki Iki-Wanhaan	50	Vanhus- ja vammaisneuvosto, Iki-Wanha
Kirkkopyhä	50	Vanhus- ja vammaisneuvosto, Reuma ja Tules
Säpinää seniorit -kampanja	70	Vapaa-aikapalvelut
Vie vanhus ulos -kampanja	30	Vapaa-aikapalvelut
Joulukonsertit: Koivikon Pirtti, Kurjenpolvi, Toimintakeskus Turvala, Ukonhattu	70	Voimaa vanhuuteen -hanke
Osallistujia yhteensä	480	

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden tehtävä ja tavoitteena on edistää ja tukea paikallista kulttuuritoimintaa yhteistyössä eri verkostotoimijoiden kanssa.

a) Lasten kulttuurin virta

Lasten Kulttuurin virta on kulttuuripolku, joka tarjoaa kulttuurielämyksiä tasa-arvoisesti kaikkien luokka-asteiden oppilaille ja tuo kulttuuria myös osaksi opetussuunnitelman sisältöjä. Kulttuurin virran toteuttamaan ohjelmaan kuuluvat elämykselliset muusikoiden työpajat, mediapajat, museovierailut, konserttivierailut Joensuuhun, tutustuminen kirjaston palveluihin ja kirjavinkkaus. Mahdollisuuksien mukaan erilaiset teatteriesitykset.

Pohjois-Karjalan lastenkulttuuriverkostoon kuuluvat Polvijärvi, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lipperi, Nurmes, Outokumpu, Rääkkylä, ja Tohmajärvi.

POHJOIS-KARJALAN
LASTENKULTTUURIKESKUKSEN TOIMINTA
Polvijärvi 2022

	Toteutuneet sisällöt (lkm)	Asiakas-kontaktit kaikki yhteensä (lkm)	Asiakaskontaktit lapset	Asiakaskontaktit aikuiset	Sisältö prosenttia (%) toteutuneista	Kävijämäärä a) lapset	Kävijämäärä b) aikuiset	Kokonais-kävijämäärä	KA kokonais-kävijämäärä /tapahtuma
YHTEENSÄ	15	3777	1194	2583	100 %	1194	2583	3777	252
JAOTELTUNA TOTEUTUSTAVAN MUKAAN									
a) Live	12	3479	923	2556	80 %	923	2556	3479	290
b) Verkossa	3	298	271	27	20 %	271	27	298	99
JAOTELTUNA TOIMINTAOTSIKON MUKAAN									
a) Yleisölle avoin toiminta	2	3020	500	2520	13 %	500	2520	3020	1510
b) Kulttuurikasvatussuunnitelman sisältö	10	495	465	30	67 %	465	30	495	50
c) Muu sisältö kouluille/varhaiskasvatukselle	3	262	229	33	20 %	229	33	262	87
d) Harrastamisen Suomen malli	0	0	0	0	0 %	0	0	0	0
e) Muu	0	0	0	0	0 %	0	0	0	0
JAOTELTUNA SISÄLLÖN MUODON MUKAAN									
a) Esitys	8	685	614	71	53 %	614	71	685	86
b) Työpaja	2	40	34	6	13 %	34	6	40	20
c) Harrastustoiminta	0	0	0	0	0 %	0	0	0	0
d) Avoin kulttuurikeskustoiminta	0	0	0	0	0 %	0	0	0	0
e) Yleisötilaisuus	0	0	0	0	0 %	0	0	0	0
f) Näyttely	0	0	0	0	0 %	0	0	0	0
g) Koulutus	0	0	0	0	0 %	0	0	0	0
h) Muu	5	3052	546	2506	33 %	546	2506	3052	610
JAOTELTUNA KOHDERYHMÄN IÄN MUKAAN									
a) Alle kouluikäiset, 0-6 vuotiaat	1	89	70	19	7 %	70	19	89	89
b) Alakouluikäiset n. 7–12-vuotiaat	9	503	478	25	60 %	478	25	503	56
c) Nuoret n. 13–18-vuotiaat	3	165	146	19	20 %	146	19	165	55
d) Aikuiset	0	0	0	0	0 %	0	0	0	0
e) Useat kohderyhmät	2	3020	500	2520	13 %	500	2520	3020	1510
YHTEENSÄ	15	3777	1194	2583	100 %	1194	2583	3777	252

Toimintatiedot 2022 Polvijärvi

SISÄLLÖN NIMI	Sisältöjen määrä	Ajankohta	TOTEUTUSTAPA	TOIMINTA	SISÄLLÖN MUOTO	KOHDERYHMÄN IKÄ	Tapahtumakunta	Tapaamiskerrat /osallistuj	Kävijämäärä a) lapset	Kävijämäärä b) aikuiset	Kokonaiskävijämäärä	Asiakaskontaktit yht. (lkm)
Henxelit- päiväkodit	1	20.9.2022	a) Live	c) Muu sisältö	a) Esitys	a) Alle kouluikäiset,	Polvijärvi	1	70	19	89	89
Leppäkerttu Pilkkon	1	19.5.2022	a) Live	b) Kulttuurikasvatussuunnitelman sisältö	a) Esitys	b) Alakouluikäiset n.	Polvijärvi	1	103		103	103
Sirkuskonsertti Polvijärvi	1	15.11.2022	a) Live	b) Kulttuurikasvatussuunnitelman	a) Esitys	b) Alakouluikäiset n.	Joensuu Carelia	1	33	5	38	38
Tervetuloa kirjastoon	4	9.-26.9.2022	a) Live	b) Kulttuurikasvatussuunnitelman	h) Muu	b) Alakouluikäiset n.	Polvijärvi	1	46	6	52	52
Henxelit- kouluille	1	20.9.2022	a) Live	b) Kulttuurikasvatussuunnitelman	a) Esitys	b) Alakouluikäiset n.	Polvijärvi	1	137	0	137	137
Hyvän tahdon tarina	1	3.-30.5.2022	b) Verkossa	c) Muu sisältö	a) Esitys	b) Alakouluikäiset n.	Polvijärvi	1	133	10	143	143
Hyvän tahdon tarina	1	9.-28.11.2022	b) Verkossa	c) Muu sisältö	a) Esitys	b) Alakouluikäiset n.	Polvijärvi	1	26	4	30	30
Mediapajat	2	23.11.2022	a) Live	b) Kulttuurikasvatussuunnitelman	b) Työpaja	c) Nuoret n. 13–18-	Polvijärvi	1	34	6	40	40
Puhaltajat yläkoululla s	1	17.1.2022	b) Verkossa	b) Kulttuurikasvatussuunnitelman	a) Esitys	c) Nuoret n. 13–18-	Polvijärvi	1	112	13	125	125
Polvijärvi-päivät	1	18.-24.7.2022	a) Live	a) Yleisölle avoin toiminta	h) Muu	e) Useat	Polvijärvi	1	500	2500	3000	3000
Hämähäkkimies	1		a) Live	a) Yleisölle avoin toiminta	a) Esitys	e) Useat	Polvijärvi	1	0	20	20	20
Taidemuseokierros kutsu	3	29.8.2022	a) Live	b) Kulttuurikasvatussuunnitelman	b) Työpaja	b) Alakouluikäiset n.	Joensuu Taidemuseo	1	45	6	51	51
			Valitse yksi	Valitse yksi	Valitse yksi	Valitse yksi					0	0
			Valitse yksi	Valitse yksi	Valitse yksi	Valitse yksi					0	0
	18							12	1239	2589	3828	3828

b) Kulttuuritapahtumat

Tapahtuma	Osallistujat	Järjestävä taho
Ystävänäpäivä tapahtuma torilla	150	Vanhus- ja vammaisneuvosto, vapaa-aikapalvelut
Tomi Paldaniuksen kitarakonsertti	50-70	Vapaa-aikapalvelut
Konserttiretki Ylämyllylle	40	Vapaa-aikapalvelut
Veteraanipäivä	vain seppeleen laskijat (6)	Verkostoyhteistyökumppanit
Yhteislaulukonsertti torilla	20	Vapaa-aikapalvelut
Polvijärven Pamaus torilla ja koulukeskuksen alueella	100	Polvijärven kunnan hyvinvointityö
Picnic-elokuva	50	Nuorisovaltuusto
Sirkus Supiainen torilla	200-300	Maakuntaliitto
Henxelit, lasten konsertti		Lasten kulttuurivirta
Hämähäkkimies teatteriesitys	20	Työttömien teatteri, Joensuu
Itsenäisyyspäiväjuhla	80	verkostoyhteistyökumppanit

Nuorisopalvelut

Nuorisolain mukaan kunnan tulee tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa.

Nuorisopalvelujen kohderyhmänä ovat kaikki alle 29-vuotiaat nuoret. Tavoitteena on kannustaa ja aktivoida nuoria omaehtoiseen harrastustoimintaan vapaa-ajalla sekä edistää nuorten elämänhallintaa ja osallisuutta. Kunnan nuorisotyötä ovat mm. nuorten kasvatuksellinen ohjaus, nuorisotilatoiminta, harrastusmahdollisuudet sekä erilaiset tieto- ja neuvontapalvelut.

Nuorisotyölle on tullut paljon erilaisia haasteita, joiden sisällöissä korostuvat entistä enemmän someviestintä kaikkine lieveilmiöineen ja nuorten erilaiset nivelvaiheet. Nuorisopalveluilla on kattava yhteistyöverkosto: oppilaitokset, seurakunnan nuorisotyö, eri järjestöt, seurakunnat, yhdistykset, kouluyhteistyö, hankeyhteistyökumppanit ja etsivä nuorisotyö.

Aloitimme vuoden 2022 loppupuolella nuorisotyön sanoittamisen yhteistyössä P-K:n pohjoisten kuntien (Ilomantsi, Nurmes, Lieksa, Juuka Outokumpu ja Polvijärvi) ja Itä-Suomen nuorisotyön aluekoordinaattori Heta Malisen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on jäsentää nuorisotyötä, tehdä näkyväksi työn monipuolisuutta, lisätä ymmärrystä siitä, miksi asioita tehdään ja mitä toiminnoilla tavoitellaan, vahvistaa nuorisotyön roolia kasvattajana ja merkityksellisenä kunnan toimijana.

Kehitystä kunnan nuorisotyössä on tapahtunut siten, että nuorisotyö on jalkautunut Sotkuman koululle syksyllä 2022. Sotkumassa toimii maanantaisin nuorisotiloina Sotkuman koulun entinen ruokala, liikuntasali ja aulatilat. Tarjolla on videopelejä, lautapelejä, ohjelmaa salissa (joukkuepelejä ja liikuntaa), pingistä ja yhdessä oleskelua ja keskustelua. Sotkumalaisten lasten ja nuorten toiveita aktiviteetteihin on kuultu ennen toiminnan aloittamista Sotkumassa.

Vaparin nuorisotila PULUssa on ollut seuraavia toimintoja

- Seurakunnan nuorisohjaaja käy noin kerran viikossa nuokkarilla
- Rentovälkät
- Nuorisotalotyöskentelyä
- Nuorten ehkäisevää päihdetyötä eri muodoissa
- Nuorisovaltuuston kokoukset ja toiminnot
- Avoimet ovet -toiminta, KOHU-illat (kohtaa ja huomio)
- Kesis-päiväleirit (2 kpl)

Nuorisovaltuusto

Polvijärvellä toimii nuorisovaltuusto, joka toimii nuorten vaikuttamiskanavana kunnan päätöksenteossa. Nuorisovaltuustot ovat puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomia nuorten vaikuttajaryhmiä, jotka toimivat kunnissa ja hyvinvointialueilla ajamassa paikallisten nuorten etuja.

Vuoden aikana olemme päivittäneet nuorisovaltuuston säännöt yhteistyössä NuvaPlus-hankkeen koordinaattori Oskar Mannelinin ja Itä-Suomen nuorisotyön aluekoordinaattori Heta Malisen kanssa. Päivitetyt säännöt on hyväksytty sivistyslautakunnan kokouksessa 22.9.2022 §49.

Nuorisovaltuustossa on seitsemän jäsentä ja toimintakausi on vuoden 2024 loppuun saakka. Nuorisovaltuustolla on puhe- ja läsnäolo-oikeus sekä kunnanvaltuustossa että sivistyslautakunnassa.

Mopokerho

Mopokerho kokoontui joka torstai. Kerhossa kunnostettiin ja entisöitiin mopoja ja koneita. Kerho on ollut osallistujille maksuton. Mopokerhoon olemme saaneet avustusta Itä-Suomen aluehallintovirastolta 1000€. Kerholaisia on ollut 10-15. Mopopojat ovat vierailleet myös Koivikon Pirtin ikäihmisten luona paistellen makkaraa grillikodalla ja luoneet positiivista kuvaa mopopojista.

Nuorten kesätyö

Nuoret hakivat ahkerasti Polvijärven kunnan tarjoamia kesätöitä. Hakemuksia saapui 63. Nuoria oli kesätöissä polvijärveläisissä yrityksissä, kunnan omissa organisaatioissa ja yksityisillä henkilöillä. Kesätöitä hakivat vuosina 2003–2007syntyneet nuoret.

NUOKKARIN KÄVIJÄT 2022								
Vko 1	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	10	8	3	6	2			29
Vko 2	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	19	17	8	15	14			73
Vko 3	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	9	22	12	18	19			80
Vko 4	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	6	13	15	10	17			61
Vko 5	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	11	20	12	24	17			84
Vko 6	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	13	17	12	21	13			76
Vko 7	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	16	19	22	26	18			101
Vko 8	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	14	12	16	28	8			78
Vko 9	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	12	24	13	22	10			81
Vko 10	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	LOMAVIKKO							
Vko 11	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	14	20	11	24	8			77
Vko 12	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	13	18	19	24	26			100
Vko 13	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	15	9	13	27	36			100
Vko 14	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	8	16	7	19	6			56
Vko 15	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	10	21	11	23				65
Vko 16	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät		24	13	21	13			71
Vko 17	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	11	16	9	19	18			73
Vko 18	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	11	22	13	26	17			89
Vko 19	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	13	22	6	14	9			64
Vko 20	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	10	23	15	24	9			81
Vko 21	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	8	22	12		18	60		
Vko 22	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	12	22	10	19	15			78
Vko 23	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	8	12	6	10	7			43
Vko 24	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	5	9	7	14	6			41
Vko 25	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	7	12	5	6				30
Vko 26	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	Yhteensä
Kävijät	8	11	4	8	3			34

Vaparin nuorisotilan ja Sotkuman nuorisotyön kävijämäärät syksy 2022

viikko	Ma/Sotkuma	Ti	Ke	To	Pe	Yhteensä/vk
35	0	0	0	30	44	74
36	0	47	40	38	29	154
37	18	47	40	38	29	172
38	27	35	0	0	0	62
39	12	0	0	0	0	12
40	23	36	16	35	28	138
41	21	24	23	28	40	136
42	0	25	20	7	35	87
43	27	25	34	40	25	151
44	24	32	33	44	18	151
45	25	25	45	47	0	142
46	20	33	38	30	36	157
47	0	25	36	31	47	139
48	20	29	0	34	49	132
49	15	0	25	28	26	94
50	21	24	43	30	30	148
51	15	11	49	46	0	121
52	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	268	418	442	506	436	2070

Rentovälkkien kävijämäärät

Viikko	Ma	Ti	Ke	To	Pe	Yhteensä/vk
35	0	0	0	0	30	30
36	0	0	20	20	10	50
37	20	20	0	25	18	83
38	17	17	0	0	0	34
39	0	0	0	0	0	0
40	11	11	10	0	23	55
41	16	16	0	7	8	47
42	0	0	0	0	0	0
43	22	22	0	20	0	64
44	20	20	0	14	16	74
45	20	20	23	0	0	63
46	19	19	0	15	0	53
47	20	20	0	16	14	74
48	0	0	0	21	21	42
49	0	0	0	19	5	24
50	13	13	0	12	12	50
51	0	0	24	0	0	24
52	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	178	178	77	199	127	767

Rentovälkkät ovat olleet nimensä mukaisesti rennolla meiningillä vietettyjä pitkiä välitunteja (30 min. kello 11.45 – 12.15) vaparilla ja nuorisotilassa. Välitunnit olivat jaoteltu seuraavasti: tiistaisin 8lk:n oppilaat, torstaisin 7lk:n oppilaat ja perjantaisin 9lk:n oppilaat. Myös alakoulun 6 luokkalaisilla on ollut pitkä välitunti kerran kuukaudessa Vaparin tiloissa.

Etsivä nuorisotyö

Vuodesta 2017 alkaen Joensuun Nuorisoverstas ry on toteuttanut etsivää nuorisotyötä Polvijärvellä, yhteistyössä Polvijärven kunnan kanssa. Etsivän nuorisotyön keskeisimpänä tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota heille mahdollisuus luottamukselliseen ja turvalliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö kohtaa ja tukee 15–28-vuotiaita nuoria ja nuoria aikuisia. Ensisijaisena tehtävänä on auttaa ja tukea nuoria, jotka ovat koulutuksen, työmarkkinoiden tai tarvitsemiensa palveluiden ulkopuolella. Etsivä nuorisotyö tarjoaa varhaista ja nuorelle vapaaehtoista tukea, jossa yhdessä nuoren kanssa etsitään ratkaisuja hänen pulmiinsa ja kysymyksiinsä sekä autetaan häntä saavuttamaan tarpeidensa mukaiset palvelut. Keskeisenä periaatteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä. Ohjauksen lähtökohtana on nuoren itsemääräämisoikeus ja hänen omien arvojen kunnioittaminen.

Polvijärven etsivä nuorisotyöntekijä toimii kiinteänä osana paikallista toimintaa ja moniammatillista verkostoa, integroituen työpajan, nuoriso- ja vapaa-aikatoimen sekä muiden paikallisten verkostotoimijoiden kokonaisuuteen. Yhteistyö on muodostunut tiiviiksi erityisesti nuorisotyön, alueen oppilaitosten, työpajan, työllisyyspalvelujen ja sosiaalipalveluiden kanssa. Polvijärven etsivän nuorisotyön pääpaino on ollut yksilövalmennuksessa, arjenhallinnan ja erilaisten nivelvaiheiden tukemisessa, etsivän ja ennaltaehkäisevän työotteiden kehittämisessä sekä palveluihin ohjaamisessa ja jalkautumisessa yhdessä nuorten kanssa. Työnkuvalla on pyritty vastaamaan paikallisiin ja alueellisiin erityistarpeisiin, kehittämällä toimintamalleja yhteistyössä nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa.

Joensuun Nuorisoverstas ry:n Polvijärven etsivään nuorisotyöhön on kirjautunut 40 nuorta ajalla 1.1.-31.12.2022 (joista uusia ilmoituksia 24 kpl). Näistä miehiä on ollut 14 ja naisia 26. Vuoden 2022 aikana 35 nuorta on ollut etsivän nuorisotyön ohjauksessa, 4 jäänyt kontaktiksi ja 1 ei ole tavoitettu laisinkaan. Ohjauksessa olleiden nuorten keskeisin ikäryhmä vuonna 2022 oli 16–20-vuotiaat (14 kpl) sekä 21–25-vuotiaat (14 kpl). Alle 16-vuotiaita nuoria etsivän nuorisotyön ohjauksessa oli 1 ja 26–28-vuotiaita 6. Eniten nuoria on ohjautunut heidän tai heidän läheistensä suorien yhteydenottojen kautta (37,5%), joista kolme tuli sosiaalisen median kautta, kaksi nuoren vanhemman yhteydenoton kautta ja kymmenen nuoren muun suoran yhteydenoton kautta. Seuraavaksi eniten ilmoituksia nuorista on tullut sosiaali- ja terveystoimen kautta (17,5%), joista viisi sosiaalitoimen ja aikuissosiaalityön sekä kaksi lastensuojelun kautta. Myös nuorisotyön kautta nuoria on ohjautunut seitsemän (17,5%), joista kaksi kunnallisesta nuorisotyöstä, kolme toisen kunnan etsivästä nuorisotyöstä ja kaksi työpajalta. Oppilaitosten kautta nuoria on ohjautunut kuusi, joista kaikki ammatillisesta oppilaitoksesta. Lisäksi työllisyyspalvelujen kautta etsivään nuorisotyöhön on ohjautunut neljä nuorta ja kutsuntojen Aikalisä-toiminnan kautta yksi nuori.

Huomionarvoista etsivässä nuorisotyössä ovat pitkät ohjaus- ja yhteistyösuhteet, joiden taustalla on usein laaja-alaisia muutostarpeita. Näitä päästään viemään eteenpäin nuoren määrittämällä tahdilla sekä pitkäjänteisellä tulevaisuustyöskentelyllä. Tavoitetut nuoret ovat olleet ohjauksessa heidän yksilöllisten tilanteidensa ja tarpeidensa mukaisesti. Tilastollisesti ohjauksissa ovat korostuneet nuorten henkilökohtaisissa elämäntilanteissa tukeminen ja tsemppaaminen, menetelmällinen työskentely ja palveluohjaus. Lisäksi ohjauksissa on toteutettu paljon viranomaisverkoston luomista, viranomaisasioiden hoidon tukemista, opiskelupaikan haussa ohjaamista, asumiseen ja toimeentuloon liittyviä asioita, työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista, työnhaun ohjausta ja neuvontaa sekä ryhmämuotoista toimintaa. Valtaosa nuorista on myös kaivannut keskustelukaveria ja apua heitä pohdituttavissa ja mieltä painavissa asioissa.

Nuoria on ohjattu eteenpäin erilaisiin palveluihin, toimintoihin ja toimenpiteisiin. Näitä ovat olleet mm. mielenterveyspalvelut, toisen asteen opinnot ja TUVA-koulutus, työpajatoiminta, kuntouttava työtoiminta, työkokeilu, työ avoimilla työmarkkinoilla tai kesätyö, kuntakokeilu, YTYÄ-hankkeen työhönvalmennus, työvoimakoulutus, sosiaalitoimen palvelut, Kelan ammatillisen kuntoutuksen palvelut, Oma väylä -neuropsykiatrinen kuntoutus sekä liikunta-, nuoriso- ja vapaa-ajan palvelut (esim. LIITON-hankkeen yksilövalmennus ja lajikokeilut). Etsivä nuorisotyö on tehnyt tiivistä yhteistyötä nuorten asioissa monialaisen yhteistyöverkoston kanssa – aina nuoren tarpeen, tilanteen ja tavoitteen mukaisesti.

Vuoden 2022 aikana etsivä nuorisotyöntekijä on osallistunut laaja-alaisesti verkostotapaamisiin, yhteistyöpalaveriin ja koulutustilaisuuksiin. Polvijärven etsivä nuorisotyöntekijä on osallistunut säännöllisesti Nuorisoverstaan etsivätiimeihin ja työnohjauksiin, koko työyhteisön Ohjureihin, Pohjois-Karjalan etsivän nuorisotyön alueellisiin tapaamisiin sekä oman paikallisen työyhteisön Vaparin talopalaveriin, jossa Polvijärven etsivän nuorisotyöntekijän

työhuone sijaitsee. Etsivä nuorisotyöntekijä on toiminut jäsenenä ja koollekutsujana Polvijärven Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa (PAVE) sekä jäsenenä Polvijärven kunnan paja Breikin ohjausryhmässä ja vuoden 2022 lopussa päättyneessä LIITON-hankkeen ohjausryhmässä. Lisäksi Puolustusvoimien aluetoimiston kerran kuukaudessa järjestämien tarkastustilaisuuksien kutsunnalaisten nuorten haastatteluihin Polvijärven etsivä nuorisotyöntekijä osallistui yhteensä 4 kertaa vuoden 2022 aikana, sekä vakiintuneeseen tapaan Polvijärven kutsuntapäivään osana etsivään nuorisotyöhön kuuluvaa Aikalisä-toimintaa. Polvijärven lukion ja peruskoulun laajaan oppilashuoltoryhmään etsivä nuorisotyöntekijä on osallistunut kutsuttuna.

Tapahtumissa ja tilaisuuksissa erilaiset etsivän nuorisotyön esittelyt ovat vuoden 2022 aikana tavoittaneet laajasti nuoria, nuorten kanssa toimivia ammattilaisia sekä Polvijärven kunnan henkilöstöä. Esimerkkejä tällaisista tilaisuuksista ovat olleet ysien välituntitoiminta rentovälkkä, ysien yhteishaun huoltajailta, ysikierrokset ja lukiolla tehdyt oppituntivierailut, koulun syyslukukauden aamunavaukseen ja hyvinvointiviikon toimintapajoihin osallistuminen, nuorten kesätyöinfot, Polvijärven Ohjaamo on the road-tapahtuma sekä erilaiset verkostotapaamiset. Vuoden 2022 puolella ryhmävalmennuksen osalta etsivä on järjestänyt erilaisia tapahtumia ja toimintoja itsenäisesti sekä yhteistyössä verkoston kanssa, joista esimerkkeinä erilaiset nuorten illat Polvijärven kunnan nuorisotalo Pululla, etsivän nuorisotyön kuntosalivuoro, Polvijärvi Priden Yhdenvertaisuuden kävely, paja Breikin kanssa järjestetyt yhteiset alle 29-vuotiaille nuorille suunnatut toiminnot (mm. keilaus, lumikenkäily, retki Outokummun erä- ja luontokeskukseen), Nuorisoverstaan yhteinen ruskaretki Kolille sekä Joensuu ja Polvijärven etsivän nuorisotyön yhteinen kuuden päivän Nuotta-valmennusleiri Inarin Vasatokkaan.

Vuosiavustukset

Vuosiavustuksia jaettiin kulttuuri-, liikunta- ja nuorisomille yleis- ja kohdeavustuksina sekä erityisryhmille/-järjestöille toimintaan ja kylätoimikunnille ja kyläyhdistyksille yhteensä 45 000 euroa, niistä lunastettiin 42 000 euroa.

Sivistystoimen investoinnit

Vapaa-aikatoimen investoinnit ovat kohdistuneet Vapaa-aikatalon salin kiipeilyseinän uudistamiseen ja Vaparin nuorisotiloihin biljardipöydän hankintaan.

Varhaiskasvatuksen investoinneilla uusittiin välttämättömiä kalusteita eri yksiköissä sekä hankittiin Sotkuman päiväkodin uudelle pihalle kiipeilytelineitä.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa investointikuluja on mennyt luokkien tykkikameroiden, dokumenttikameroiden ja kaiuttimien uusimiseen. Kirkonkylän koulun 1-6-yksiköön hankittiin säkkituoleja, oppilastuoleja korjattiin uusilla selkä- ja istuinosilla. Lisäksi uusittiin ompelukoneita, joista osa alkoi olla siinä kunnossa, että ei enää huoltamalla tokene.